

Memo

Onderwerp : Algemene reserve van gemeenschappelijke regelingen
Datum : 14 mei 2024
Zaaknummer :
Portefeuillehouder : Per gemeenschappelijke regeling bepaald
Behandelend ambtenaar : Willem Andeweg, Jacco Klootwijk

Geachte leden van de verbonden partijen commissie,

Bij de besprekingen in uw commissie is de gewenste hoogte van de algemene reserve van een gemeenschappelijke regeling ter tafel gekomen. In dit memo geven we een toelichting op dit onderwerp.

Voorafgaand aan de inhoudelijke toelichting op de algemene reserve willen we een mogelijke onduidelijkheid in terminologie benoemen. In het spraakgebruik worden de algemene reserve en het weerstandvermogen regelmatig vermengd. Er bestaat wel een verband tussen deze twee maar de algemene reserve is niet hetzelfde als het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen bestaat vaak uit de algemene reserve, aangevuld met overige reserves en de post onvoorzien. De financiële omvang en aard van de werkzaamheden met bijbehorende risico's verschilt van regeling tot regeling. Daarmee varieert ook de hoogte van het weerstandsvermogen.

Bij het opstellen van de concept zienswijzes op de P&C stukken van de gemeenschappelijke regelingen wordt niet zozeer naar de algemene reserve maar naar het weerstandsvermogen gekeken. Ook in de stukken van de gemeenschappelijke regelingen wordt deze term vaak genoemd. In het vervolg van dit memo wordt echter alleen specifiek ingegaan op de algemene reserve van de gemeenschappelijke regelingen.

De Gemeente Molenlanden neemt deel in meerdere gemeenschappelijke regelingen. Voor de gemeenschappelijke regelingen met een sturingsprofiel 'hoog' en 'gemiddeld', zoals vermeld in de paragraaf Verbonden Partijen, is de stand van de algemene reserve opgenomen in onderstaande tabel. Uit de tabel blijkt dat de hoogte van de algemene reserves uiteenlopen.

	Algemene reserve per 31 december 2023 voor resultaatbestemming	Algemene reserve na voorgenomen resultaatbestemming
Dienst Gezondheid & Jeugd Regio ZHZ	€ 471.988	€ 500.000
Veiligheidsregio ZHZ	€ 500.000	€ 1.090.000

Avres	€ 6.137.000	€ 6.137.000
Reinigingsdienst Waardlanden	€ 0	€ 70.189
Omgevingsdienst ZHZ	€ 797.744	€ 168.744

Een hogere algemene reserve betekent dat een gemeenschappelijke regeling beter in staat is om zelfstandig financiële tegenvallers op te vangen en/of incidentele uitgaven te dekken. Hier staat echter tegenover dat dit geld dan 'vastzit' in de gemeenschappelijke regeling, waardoor de deelnemende gemeenten niet over deze middelen kunnen beschikken om deze voor andere doelen in te zetten.

Een lagere algemene reserve heeft tot gevolg dat bij financiële tegenvallers een beroep zal worden gedaan op de deelnemende gemeenten om bij te betalen. Hier staat tegenover dat eventuele positieve resultaten worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten, die dit geld naar eigen inzicht kunnen inzetten.

Er is geen algemene regel of uitgangspunt waaraan alle gemeenschappelijke regelingen op dit punt moeten voldoen. Gemeenschappelijke regelingen gaan beleidsmatig verschillend om met de omvang van de algemene reserve.

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement hebben de VRZHZ, de DGJ, opgenomen dat zij een bescheiden buffer aan van 1% van het totaal van de lasten van het volgende begrotingsjaar met een minimum van € 500.000. Bij het aanbieden van de Jaarrekening 2023 stelt het AB van de VRZHZ voor om het weerstandsvermogen te verhogen tot € 1.100.000 (incl. € 10.000 onvoorzien), dit zal naar verwachting een stijging van de aan te houden algemene reserve tot gevolg hebben..

Avres kent geen afspraken m.b.t. de hoogte van de algemene reserve maar wel over de weerstandscapaciteit. De dekkingsgraad (beschikbare weerstandscapaciteit versus de geïdentificeerde risico's) zou de Nota Reserves en Voorzieningen van Avres tussen de 140% en 200% moeten liggen. Daarbij wordt dus niet specifiek naar de hoogte van de Algemene Reserve, maar naar het gehele eigen vermogen gekeken.

Voor zover bekend hebben zowel de Omgevingsdienst ZHZ als Waardlanden geen beleidsmatige afspraken gemaakt over de hoogte van de algemene reserve.

